

DOĞRUDAN TEMİN

DOĞRUDAN TEMİN NEDİR?

Kanunda belirtilen hallerde ihtiyaçların, idare tarafından davet edilen isteklilerle teknik şartların ve fiyatın görüşülerek doğrudan temin edilebildiği usuldür.(Madde 4)

Doğrudan temin bir ihale usulü değildir.

Doğrudan temin ancak 22 nci maddede sayılan hallerde gerçekleştirilebilir.

DOĞRUDAN TEMİNDE ZORUNLULUKLAR

Doğrudan teminde zorunlu hususlar Őunlardır:

- ✓ Onay belgesi dűzenlenmelidir.
- ✓ Gűrevlendirilen kiŐi/kiŐiler tarafından piyasada fiyat araŐtırması yapmalıdır.

DOĞRUDAN TEMİNDE ZORUNLU OLMAYAN HUSUSLAR

Doğrudan teminde genel olarak aŐađıda gösterilen hususların yapılması zorunlu değildir:

- ✓ Yaklaşık maliyet tespiti
- ✓ İhale dokümanı hazırlanması
- ✓ İlan yapılması
- ✓ Yeterlik kriterlerinin aranması
- ✓ İhale komisyonu kurulması
- ✓ İhale komisyonu kurulması
- ✓ Yazılı teklif alınması ve pazarlık yapılması
- ✓ Teminat alınması
- ✓ Yasaklama teyidi
- ✓ Sözleşme yapılması

DOĞRUDAN TEMİNDE ZORUNLU OLMAYAN HUSUSLAR

Söz konusu hükümler uyarınca anılan maddede belirtilen nitelikteki ihtiyaçların karşılanmasında kolaylık sağlanması amaçlanmış olmakla birlikte, ihtiyacın niteliğine göre, ilan yapılması, teminat alınması, ihale komisyonu kurulması, isteklilerde belirli yeterlik kriterlerinin aranması ile şartname ve sözleşme düzenlenmesi gibi hususlar idarelerin takdirindedir.

TEKNİK ŞARTNAME

Doğrudan teminde teknik şartname, proje gibi ihale dokümanları hazırlanabilir mi?

➤ Doğrudan teminde ihale dokümanı hazırlanması zorunlu olmamakla birlikte, işin niteliğinin gerekli kıldığı hallerde bu dokümanlar hazırlanmalıdır. Örneğin bir yapım işi yapılacaksa, varsa proje, işin kapsamı, kullanılacak malzeme, malzeme nitelikleri vb hususlar için teknik şartname hazırlanmalıdır.

➤ Piyasa fiyat araştırması da bu dokümanlar ilgililere verilmek suretiyle yapılmalıdır.

İSTİSNALAR

Sözleşme yapılmasına ilişkin istisna - KİG 22.1.1.3

✓ Bu madde kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunlu olup bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılması idarelerin takdirindedir.

✓ 22 nci maddenin (c) bendi kapsamında yapılan alımlarda ise madde metninde belirtildiği üzere sözleşme yapılması zorunludur.

İSTİSNALAR

Hangi sözleşme düzenlenecek?

- ✓ İhaleler sonucunda düzenlenecek sözleşmelerin örneklerine (tiplerine) uygulama yönetmeliklerinde yer verilmiştir.
- ✓ Doğrudan teminle yapılacak alımlarda stip sözleşme örnekleri bulunmamaktadır.
- ✓ Bu sebeple, idareler uygulama yönetmelikleri ekinde yer alan tip sözleşme örneklerini referans alabilecekleri gibi, işin niteliğine uygun olarak kendi belirleyecekleri hükümlere göre sözleşme düzenleyebilirler.

İSTİSNALAR

Sözleşme düzenlenmesi durumunda KİK payı tahsil edilecek mi?

- Bilindiği üzere belirli bir tutarı aşan sözleşmeler için yüklenicilerden sözleşme bedelinin onbinde 5'i oranında KİK payı tahsil edilmektedir.
- Bu pay ihaleler sonucunda düzenlenecek sözleşmeleri kapsadığı için, doğrudan teminle yapılan alımlarda, sözleşme düzenlense dahi bu pay tahsil edilmeyecektir.

İSTİSNALAR

Yasaklamaya ilişkin istisna:

30.5.4 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir.

DOĞRUDAN TEMİN SÜRECİ

1. Onay belgesi
2. Fiyat araştırması yapacakların görevlendirilmesi
3. Fiyat araştırması yapılması
4. En uygun bedelin tespiti (Gerekli ise yasaklama sorgusu)
5. İhale yetkilisinin onayı
6. Gerekli se sözleşme yapılması
7. Alımın gerçekleştirilmesi
8. Muayene ve kabul işlemlerinin yapılması
9. Gerekli ise taşınır işlem fişinin düzenlenmesi
10. Ödeme için gerekli işlemlerin temin edilmesi

Yaklaşık maliyet – piyasa fiyat araştırması ilişkisi

Kanunun “Yaklaşık Maliyet” başlıklı 9. maddesinde; “Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce .... yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.” hükme bağlanmıştır.

Dolayısıyla bir ihale yöntemi olmayan doğrudan teminde yaklaşık maliyet hazırlanması zorunlu değildir.

PİYASA FİYAT ARAŞTIRMASI

- Onayı takiben ihale yetkilisince görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılması ve buna ilişkin belgelerin dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesi zorunludur.
- Fiyat araştırmasının nasıl yapılması gerektiği hususunda Kanunda herhangi bir belirleme yapılmamıştır. Konuya ilişkin Kamu İhale Genel Tebliğinde hükümler bulunmaktadır.
- Genel Tebliğ 22.1.1.4 üncü maddesinde; *“İdarelerce gerekli görülmesi halinde, fiyat araştırmaları, ilgili İhale Uygulama Yönetmeliklerinde yaklaşık maliyetin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller çerçevesinde yapılabilir.”* açıklamaları yapılmıştır.

PİYASA FİYAT ARAŞTIRMASI

- Uygulamada en az üç teklif alınması gibi bir süreç geliştirilmiş olup, bunun yasal dayanağı bulunmamaktadır.
- Yine uygulamada tekliflerin ıslak imzalı olarak sunulmasına dönük zorlamalar yapıldığı görülmektedir. Gerek piyasa fiyat araştırmasının yapılması, gerekse tekliflerin alınması herhangi bir şekle tabi tutulmamıştır.
- **Temel amaç en doğru fiyatın bulunması olmalıdır.**
- Konuyla ilgili önemli olan husus, piyasa fiyat araştırmasının yapıldığını belgelemek olup, bu amaçla; internet çıktıları, kataloglar, mail ve faks suretiyle alınan teklifler kullanılabilir. Söz konusu belgelerin piyasa fiyat araştırması tutanağına bağlanması gerekmektedir.

PİYASA FİYAT ARAŞTIRMASI

İstisna:

22.5.1. 22-d kapsamında gerçekleştirilecek yapım işlerinde fiyat araştırmasının, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde belirlenen yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin esas ve usullere göre yapılması zorunludur.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

22.2. İhtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden temini

İdareler, 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (a) bendinin uygulamasında mal ve hizmet alımlarında, **4734 Sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Formu (KİK022.0/M ve KİK021.0/H)** kullanarak ihtiyacın neden sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğini detaylı olarak yazacak, fiyat araştırması yapacak, ihtiyaç konusu malın veya hizmetin niteliklerini tarif edecek ve bu hususlara ilişkin bütün belgeleri standart forma ekleyeceklerdir.

Ayrıca, bir taahhüt kapsamında; taahhüt konusu sözleşme veya şartnamede yer alan hükümler nedeniyle belli bir marka veya modelli malın alınmasının zorunlu olduğu hallerde, 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (a) bendinin uygulanması mümkün bulunmaktadır.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

YED-İ VAHİT BELGESİ (TOBB DIŐ SİRKÜLER)

2. Yed-i Vahit Belgeleri; Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin “İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi” ile ilgili sadece (a) bendinin uygulamasında düzenlenir.

3. Yed-i Vahit Belgeleri belli bir tarihte, belli bir malın Türkiye’de fiilen ve münhasıran bir tacirin elinde bulunduğunu tevsik eden bir belgedir.

4. Tek İmalatçı Belgesi, Yed-i Vahit Belgesi değildir.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.

KİGT 22.3. ihtiyaın özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden temini

4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (b) bendi sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili bilimsel, teknik, fikri veya sanatsal v.b. nedenlerle özel bir hakka sahip olmasını ifade etmektedir.

Bu nedenle, ihale konusu mal veya hizmet, bilimsel, teknik, fikri veya sanatsal v.b. nedenlerle ve münhasır hakların korunması nedeniyle sadece belirli bir mal tedarikçisi veya hizmet sunucusu tarafından sağlanabiliyorsa, ilan yapılmaksızın anılan madde hükmüne göre doğrudan temin yoluyla ihtiyaçların karşılanması mümkün bulunmaktadır.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

Örneğin idarelerin diğer usullerle temini mümkün olmayan bilimsel yayın, fikir ve sanat eseri, belirli bir akademik kişiden eğitim v.b. mal veya hizmetler bu bent kapsamında temin edilebilecektir.

İdareler, 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (b) bendinin uygulamasında, (Tek Kaynaktan Temin Edilen İhtiyaçlara İlişkin Standart Formu-KİK022.0/M ve KİK021.0/H) kullanarak ihtiyacın neden sadece özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden karşılanabileceğini detaylı olarak yazacak, fiyat araştırması yapacak, ihtiyaç konusu mal veya hizmetin niteliklerini tarif edecek ve bu hususlara ilişkin bütün belgeleri standart forma ekleyeceklerdir.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

Karar No :2004/UM.Z-1429

- “... İhale konusu mal alımı, bilimsel, teknik, fıkri veya sanatsal v.b. nedenlerle ve münhasır hakların korunması nedeniyle sadece belirli bir mal tedarikçisi tarafından gerçekleştirilebiliyorsa, ilan yapılmaksızın anılan madde hükmüne göre doğrudan temin yoluyla ihtiyaçların karşılanması mümkün bulunmaktadır.”
- İdare, ihtiyacı olan ... sistemini belirleyerek, bunun teknik özelliklerini oluşturması, bu özelliklere göre başka gerçek yada tüzel kişiler tarafından da karşılanabilip karşılanamayacağını araştırarak, tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi ve özel bir hak bulunması halinde 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (b) bendi gereğince doğrudan temin usulü ile alım yapabilecektir.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

Karar No :2006/UH.Z-1689

•... yaptırılacak heykel, anıt ve rölyeflere ilişkin ortaya çıkan ihtiyacın doğrudan temin yoluyla karşılanması için öncelikle bu ihtiyacın, ihtiyaç ile ilgili "özel bir hakka sahip" olan gerçek veya tüzel kişiden temininin kaçınılmaz olması gerekmektedir.

•22/(b) bendinde göre bir alım yapılabilmesi için öncelikle ihtiyacın doğduğu tarihte "sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili" *özel bir hakka sahip* olması" durumunun varolması gerekmektedir. Bu nedenle söz konusu alım usulü, ihale konusu hizmet alımının bilimsel, teknik, fikri veya sanatsal v.b. nedenlerle ve münhasır hakların korunması nedeniyle sadece belirli bir hizmet sunucusu tarafından gerçekleştirilebiliyorsa söz konusu olabilecektir.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle **ilk alım yapılan** gerçek veya tüzel kişiden alınması.

Konuyla ilgili KİGT'nin 22.4 üncü maddesinde detaylı açıklamalar yapılmıştır.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

Bu bent kapsamında alım yapılabilmesi için;

- Esas bir sözleşmenin olması,
- Alım konusunun mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetler olması,
- İhtiyaca ilişkin asıl sözleşmeye bağlanan mal ve hizmet alımıyla ilgili olarak önceden öngörülmemekle birlikte ihtiyacın gereği olarak ortaya çıkması ve tamamlayıcı nitelikte bir alım olması,
- Temine konu olacak mal ve hizmet alımları ile asıl sözleşme arasında kabul edilebilir doğal bir bağlantı bulunması,
- Yukarıda yer verilen şartların idarelerin teknik birimlerince veya ilgili kuruluşlardan teknik yardım alınarak yapılması,
- Yeni alımda sözleşme süresinin 3 yılı geçmemesi,

Gerekmektedir.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

İdareler 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (c) bendinin uygulamasında, **4734 Sayılı Kanun'un 22 nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Formu (KİK022.0/M ve KİK021.0/H) kullanacaklardır.**

Ayrıca yine piyasa fiyat araştırması yapılacaktır.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

Karar No: 2004/UK.Z-1026

•Yapılan inceleme sonucunda; ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yapılan, 27 Kalem trafik sinyalizasyon malzemesi alımında, söz konusu alımın daha önce açık ihale ile benzer konuda alımın gerçekleştirildiği firmadan yapılmasında mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması açısından teknik olarak bir zorunluluk bulunmadığı yönündeki teknik görüşün değerlendirilmesi sonucunda, yapılan alımın 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (c) bendi gereğince Doğrudan Temin ile yapılabilmesi için gereken şartların oluşmadığı anlaşılmıştır.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

Karar No : 2006/UH.Z -1726

4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (c) bendi uyarınca yapılacak alımlarda;

- Daha önce sözleşmeye bağlanmış asıl işin kapsam ve miktarının, idarenin ihtiyacını karşılayacak şekilde tespit edilmesi;
- Asıl sözleşmeye dayalı olarak yapılacak alımların ise, ihtiyaca ilişkin asıl sözleşmeye bağlanan mal ve hizmet alımıyla ilgili olarak önceden öngörülmemekle birlikte ihtiyacın gereği olarak ortaya çıkmasına ve tamamlayıcı nitelikte bir alım olmasına dikkat edilmesi
- Temine konu olacak mal ve hizmet alımları arasında kabul edilebilir doğal bir bağlantı bulunması

gerekmektedir

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

- .. Hastanesince 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (b) ve (c) bentlerine göre yaptığı alımlarında, Kamu İhale Genel Tebliğinde belirtilen Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere ilişkin Formunun (KİK026.0/M-H) kullanılmadığı ve yeterli piyasa araştırması yapılmaksızın yazılımın Bilbest firmasının lisanslı ürünü olması nedeniyle sadece anılan firmadan fiyat alınarak maliyet tespiti ve hizmet alımı yapıldığı, yukarıda anılan formun düzenlenmemesi sebebiyle alımın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebepleri ayrıntılı, net ve objektif bir biçimde ortaya konulmadığı, 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (c) bendi yönünden, alımı gerçekleştirilecek mal ve hizmetin, mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanmasının zorunlu olduğunun idarelerin teknik birimlerince ya da ilgili kuruluşlardan teknik yardım alınarak saptanması gerekmekte olup bu tespitlerin yapılmadığı anlaşılmıştır.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar **(Doksanbinüçyüzellisekiz Türk Lirası)***, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını **(Otuzbinyüzbir Türk Lirasını)*** aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar.

Bentte iki durum öngörülmüştür. Bunlar belirli bir parasal limit dahilinde yapılacak alımlar ve temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak alımlardır. Temsil ağırlama kapsamında yapılacak alımlar parasal sınırlamaya tabi değildir.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

(d) Bendine göre önemli hususlar:

- İşin niteliğine göre idareler bu bende göre yapacakları günlük ve küçük ölçekli alımlar için genel bir onay belgesi düzenleyebilecekleri gibi, her bir alım için de onay belgesi düzenleyebilirler.
- Önceki bölümlerde de ifade edildiği üzere, yapım işlerinde fiyat araştırmasının, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde belirlenen yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin esas ve usullere göre yapılması zorunludur.
- Belirlenen limitlere KDV dahil değildir.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

- Piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılabileceğinin tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanunun ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerekmektedir.
- Ayrıca, 4734 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

➤ 4734 sayılı Kanununun 62 nci maddesinin (ı) bendinde yer alan “*idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin*” ifadesinden, bu bentte belirtilen % 10'luk sınırlamaya 5018 sayılı Kanununun 20 nci maddesinde belirtilen ödeneklerin kullanılması ile ilgili düzenlemeye tabi ödenekler konu olabilecektir. Döner sermayeli işletmeler bu kapsamda söz konusu sınırlamalara girmemektedir.

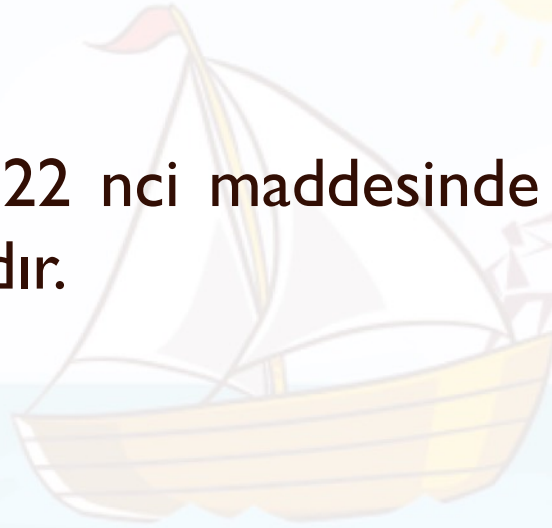
➤ Önceki bölümlerde de ifade edildiği 22 d kapsamında alım yapılacakların yasaklı olmaması gerekmektedir.

DOĞRUDAN TEMİNİN UYGULANABİLECEĞİ HALLER

e) İdarelerin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralınması.

Kanununun 22 nci maddesinde f, h, g, ı, i bentleri de bulunmaktadır.

DOĞRUDAN TEMİN KAYIT FORMU

KİGT

30.9.2 Doğrudan temin kayıt formu

Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar, takip eden ayın onuncu gününe kadar “Doğrudan Temin Kayıt Formu” doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınır. Bilgilerini tam ve düzenli olarak göndermeyen idarelerin 4734 sayılı Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi çerçevesinde yapacakları başvuruların değerlendirilmesi sırasında bu husus dikkate alınacaktır.

Doğrudan teminde döviz üzerinden teklif alınabilir mi?

**12.04.2017 tarih ve 2017/DK.D-145
sayılı Düzenleyici Kurul Kararı**

Tekliflerin haklı veya zorunlu nedenlerle Türk Lirası üzerinden alınmadığı haller hariç olmak üzere, tekliflerin Türk Lirası üzerinden alınması ve sözleşmelerin Türk Lirası üzerinden imzalanmasına,

Doğrudan teminde yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanabilir mi?

12.04.2017 tarih ve 2017/DK.D-145 sayılı Düzenleyici Kurul Kararı

Fiyat avantajı uygulamasına yönelik olarak, 4734 sayılı Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının ilk üç bendinde, ihtiyaçların sadece tek gerçek veya tüzel kişilerden karşılanabildiği, dolayısıyla bu bentler kapsamında yapılan alımlarda fiyat avantajı uygulama imkânı bulunmadığı, anılan maddenin (d) ve müteakip bentlerinde yapılacak alımlarda ise fiyat avantajı uygulama imkânının bulunmayacağı, zira ihale usulleri kapsamında yapılan alımlarda, fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı, uygulanacaksa oranı gibi bilgilere ilanda ve idari şartnamede yer verildiği, ancak piyasa fiyat araştırması aşamasında görevli kişiler tarafından yerli ürünlere veyahut yerli isteklilere öncelik verilerek ihtiyaçların karşılanabileceği,

DOĞRUDAN TEMİNDE YASAKLAMA

Doğrudan teminle yapılan alımlarda, alım sürecini etkileyebilecek tarzda Őu hareketler ortaya çıkabilir:

- ✓ Süreçte yer alan istekliler, anlaşma vb Şekilde alım fiyatını etkileyebilecek hareketlerde bulunmuş olabilir.
- ✓ Sözleşme yapılacak hallerde sözleşme yapmaya yanaşmamış olabilir.
- ✓ Sözleşme yapılsın veya yapılmasın malı teslim etmekten imtina edebilir.
- ✓ Ayıplı mal teslim edebilir.

DOĞRUDAN TEMİNDE YASAKLAMA

28.1.10.1. Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda, Kanunun 58 inci maddesine göre ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilebilmesi mümkün değildir.

28.1.10.2. Doğrudan teminin ihale usulü olmadığı dikkate alındığında, 4735 sayılı Kanunun 25 inci maddesi ile sözleşmenin uygulanması sırasında ortaya çıkan yasak fiil veya davranışlar düzenlendiğinden; aynı Kanunun 26 ncı maddesinde öngörülen müeyyidelerin doğrudan temin için uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

DOĞRUDAN TEMİNDE YASAKLAMA

28.1.10.3. Bununla birlikte; doğrudan temin usulüyle yapılan alımlarda ortaya çıkan 4734 sayılı Kanunun 17 inci ve 4735 sayılı Kanunun 25 inci maddesinde belirtilen yasak fiil veya davranışların Türk Ceza Kanununa göre suç teşkil etmesi; bu fiil veya davranışlar için ceza sorumluluğuna ilişkin hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

DOĞRUDAN TEMİNDE DAMGA VERGİSİ

Karara ilişkin damga vergisi

Doğrudan teminle karşılanan alım için 4734 sayılı Kanununun 6. ncı maddesinde belirtildiği Şekilde bir komisyonun oluşturulmuş, alım kararı bu komisyon tarafından verilmiş ve bu karar ihale yetkilisince onaylanmış ise alım bedeli ũzerinden karar damga vergisi alınacaktır.

DOĞRUDAN TEMİNDE DAMGA VERGİSİ

Sözleşme damga vergisi

Doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen alımlara ilişkin olarak sözleşme imzalanmışsa, sözleşme damga vergisi tahsil edilmesi gerekmektedir. Sözleşme düzenlenmemiş olması durumunda ise damga vergisi tahsil edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Kaynak: 44 seri no'lu Damga Vergisi Genel Tebliği

DOĞRUDAN TEMİNDE FİYAT FARKI

Fiyat farkı kararnamelerinde yer alan düzenlemeler (mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin kararnamelerde benzer düzenlemeler bulunmaktadır)

4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesi çerçevesinde doğrudan temin usulüyle yapılan birinci fıkra kapsamındaki mal alım sözleşmelerinde bu Esaslara uygun şekilde hazırlanmış açık bir düzenleme bulunması halinde bu Esaslar uygulanabilir.

Avans alımı bir ihale yöntemi midir?

Ön ödeme bir alım şekli değildir. Bu yöntem ise sadece, malın teslim alınıp gerçekleştirme belgelerinin tamamlanmasından sonra yapılacak ödemeler öne çekilmekte ve bu belgeler düzenlenmeden ödeme yapılmasına imkan tanınmaktadır.

Ön Ödeme Usul ve Esaslarına ilişkin 55 Sıra No'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinde de belirtilmiştir. Tebliğin “Ön Ödemenin Niteliği” başlıklı 3 üncü maddesinde; “... **(3) Ön ödeme uygulamasının bir alım usulü olmaması sebebiyle ön ödeme yapılacak mal veya hizmet alımlarında, alımların idarelerin tabi oldukları ihale mevzuatı hükümlerine göre yapılması, mal alındığının veya hizmetin gerçekleştirildiğinin ihale mevzuatına uygun olarak görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması gerekir.**” açıklaması yapılmıştır.

Ayrıca, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde de ön ödeme suretiyle yapılacak alımlarda sadece faturayla mahsup yapılabileceğine ilişkin özel bir hüküm bulunmamaktadır.

DOĞRUDAN TEMİNDE ŐİKAYET BAŐVURUSU

- 4734 sayılı Kanununun 53, 54, 55 ve 56. maddelerinde ihalelere ilişkin idari baŐvuru yolları ngrlmŐ olup, doğrudan temin bir ihale usulü olmadığından bu yollara baŐvurulamaz.
- Hakkının zayii olduğunu düŐünenler idari yargı organlarına müracaat edebilir.

İŞ DENEYİM BELGESİ DÜZENLENMESİ

KİGT

22.1.1.6. Doğrudan temin yoluyla bedel içeren bir sözleşme kapsamında gerçekleştirilen alımlarda, İhale Uygulama Yönetmeliklerinin ilgili maddeleri çerçevesinde iş deneyim belgesi düzenlenmesi mümkündür.

Ödene emrine hangi belgeler eklenecek?

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği

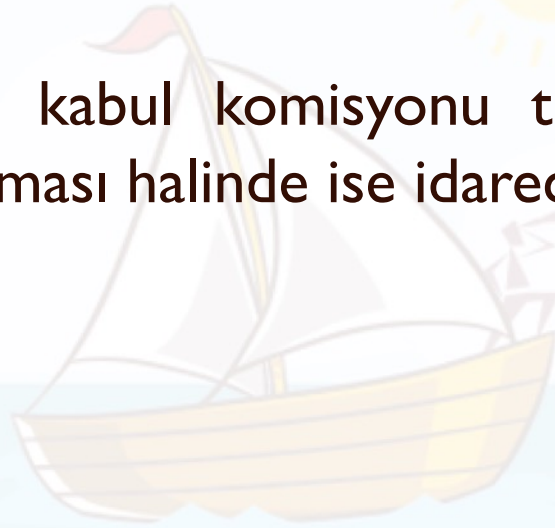
4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendine göre doğrudan temin usulüyle yaptırılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işi bedellerinin ödemelerinde;

- Onay Belgesi ,
- Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı,
- Düzenlenmesi gerekli görülmüş ise sözleşme,
- Fatura,
- Muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge,
- Mal ve malzeme alımlarında, taşınır işlem fişi, ödeme belgesine bağlanır ...

Muayene ve kabul işlemleri nasıl yapılacak?

Komisyon veya birimce yapılacak

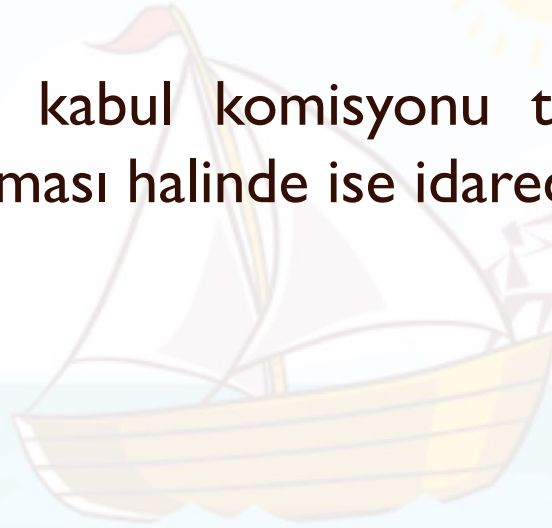
Muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge

Muayene ve kabul işlemleri nasıl yapılacak?

Komisyon veya birimce yapılacak

Muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge

Doğrudan temin - SGK

Doğrudan temin usulü ile yapılan mal veya hizmet alımları ile yapım işleriyle ilgili olarak ihale makamlarının;

- Söz konusu işi üstlenenleri SGK'ya bildirme yükümlülüğü,
- Yüklenicinin hakediş ödemesine esas muaccel borcunun bulunup bulunmadığını sorgulama yükümlülüğü,
- Teminat iadesi sırasında SGK'dan alınmış ilişiksiz belgesi isteme yükümlülüğü,

Bulunmamaktadır.

Doğrudan temin – Vergi

5018 sayılı Kanuna tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin, kaynağına bakılmaksızın hak sahiplerine 2.000,- liranın üzerinde kapsamında yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması zorunluluğu getirilmiştir.

TEŞEKKÜRLER

Hanefi COŞGUN

İletişim bilgileri:

haneficosgun@hotmail.com

www.mevzuatsal.com

<https://www.facebook.com/hanefi.cosgun>